

Udvalget indtager til det Lovforslag, der her er forelagt af Justitsministeren. Dengang var det min Opgave at gaae foran; nu er det mit Hverv at følge efter. Jeg vedkjender mig det som min almindelige Overbeviisning, at jeg ved Gjennemførelsen af vigtige nye Love, af Reformlove, som bryde med det Bestaaende, fordrer, at der skal være en vederhæftig Mand i Regjeringen, som med fuld Fortrøstning paatager sig Ansvar for Gjennemførelsen af disse nye Love og for den Maade, hvorpaa de nye Love bringes i Overensstemmelse med hele den øvrige gjældende Lovgivning, og som altsaa virkelig hæbder Regjeringens Andeel i Lovgivningsmagten. Der skal Meget til, forat jeg i et saadant Tilfælde skulde ville være med til at paatvinge en Minister noget Mere og Større, end den ansvarlige Minister til en vis giben Tid anseer det for rigtigt at gennemføre. Dersom Forholdet først stiller sig saaledes, at Ministeren kun modstræbende og eftergivende, mod sin personlige Overbeviisning modtager Forslag fra Thingenes Majoritet, som han ikke selv har forelagt, og som han ikke med fuld Overbeviisning kan slutte sig til, saa forsoinder Regjeringselementet aldeles i Lovgivningsmagtens Udøvelse, og saa maatte vi hellere ønske, at vi aldeles ikke saae de Herrer Minister imellem os; thi, hvis de ikke mødte imellem os, saa stode de bagefter ganske anderledes frit ligeoverfor Thingenes Lovforslag, saa vilde deres Bedømmelse og Overveilelse af saadanne nye Forslag først komme frem, efterat Rigsdagen havde sagt sit Ord. Jeg taler ikke for en saadan Form af Lovgivningsvirksomheden, der jo er den norske Form; i og for sig hader jeg den ikke; jeg foretrækker den danske Form og holder paa den, men saa fordrer jeg ogsaa, at det skal erkjendes, at det har sin Betydning, i hvilken Form Forslagene komme fra den vederhæftige Regjeringsmagt. Det Lovforslag, som det ærebe Medlem før sigtede til, og som det glæder mig, at han netop nu erkjender har virket heldbringende, blev indbragt, tør jeg troe, af en vederhæftig Minister, der med fuld Overbeviisning gennemførte det. Dette i Almindelighed. I nærværende Tilfælde har jeg imidlertid tillige, hvad selve Sagens Indhold angaaer, en anden Opfattelse end det ærebe

Medlem. Hvis det ærebe Medlem har læst, hvad jeg ved 1ste Behandling udtalte — hvis han ikke havde talt derom, kunde det ikke være faldet mig ind at forlange, at han skulde have lagt Mærke dertil, men; da han jo selv særligt har henviist til det, kunde jeg maaffee være berettiget til at stille denne Fordring —, vil han jo have seet, at, hvad jeg dengang med beraad Du fremhævede, netop var, at det foreliggende Lovforslag ikke væsentligt er noget Næringslovsforslag. Jeg fremhævede netop med saa Ord dengang, at det er en grundsaft Betragtning, som ganske vist ikke er mig ubekjendt, og som det heller ikke forekommer mig saa forunderligt er fremkommen, den Betragtning, for hvilket det ærebe Medlem nu har gjort sig til Ordfører, at der her kun forelaa et Næringsforhold, og at altsaa de samme Grundsætninger skulde gennemføres her, som i sin Tid bleve gennemførte i Næringsloven. Jeg tillod mig dengang at nedlægge Indsigelse mod denne Betragtningssmaade, ikke som om jeg ikke vidste, at der efter statsøconomiske Begreber ogsaa er et Næringsforhold i denne Sag, men fordi dette Hensyn efter min Overbeviisning ikke er det overveieende, ikke er det afgjørende, hvorefter det foreliggende Forhold bør ordnes. Nei, mine Herrer! Sagførervirksomhedens Ordning er et Element i Retspleiens Ordning, og Retspleiens Ordning staaer over Næringsfrihedens Ordning. Dette er den overordentlig store Forskjel. Sagføreren er ikke blot den Privates private Fuldmægtig, men han udøver tillige en offentlig Function i den offentlige Retspleie. Dersom Sagførerne ikke ere istand til at give deres Bidrag til den offentlige Retspleie, saa ville Domstolene heller ikke være istand til at ere Retspleien paa en fyldestgjørende Maade. Synker Sagførervirksomheden saaledes, at Sagførerne ikke længere ere istand til at forelægge Sagerne for Domstolene paa en saadan Maade, at retfærdig Dom kan sælbes, saa ere ganske sikkert paa en vis Maade de enkelte Dommere, der sælbe Dommene, uskyldige, om end Retshaandhævelsen gaaer tilbage paa Grund af mangelfuld Sagførelse. Dommerne ere uskyldige, thi de maae i private Sager holde sig til, hvad der forelægges dem, men Lovgivningsmagten er ikke uskyldig, forsaavidt